

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Festis Sanctorum mense Iunio. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

150 Comment. in Rubr. Breuiarij. Sect. VII. Cap. VII.

cano vol. 4753. cum nouem Lectio-
nibus in Breuiar. 1550. cum duabus
à Pio V.

16. Vbaldi. A Cœlestino III. an-
no 1192. in Breuiario Vaticano vo-
lum. 4760. A Paulo V. Duce Vrbinate
procurante, restitutum est Festum
die 24. Septemb. quia hac die 16. crea-
tus ille fuit Summus Pontifex, & huic
seniori natus est filius anno 1605.
Simplex in M.S. Officium à Paulo V.
editum est 17. Decemb. 1605.

19. Pudentianæ. In Antiphonario
Gregoriano, posterius tamen est Gre-
gorio, ex Pamelio *ibidem*. Simplex in
M.S. & 1550. Officium Gregor.

25. Vrbani. In Antiphonario & Sa-
crament. S. Gregorij. Semidup. apud
Microl. cap. 43. Romæ tantum, Ra-
dulph. Propos. 22. Simplex in M.S.
& 1550.

26. Eleutherij. In Miss. Vatic. vo-
lum. 4743. Simplex in M.S. 1550.

Philippi Nerij Confessoris. Ad libi-
tum fieri potest Festum cum Officio
approbatu sub Urbano VIII. 6. No-
vembbris 1625. Si fiat Officium, in le-
ctione Martyrologij legatur primo
loco. si transferatur, mutatur tertius
Versus Hymni, *Iste confessor*.

27. Ioannis Papæ. Ut dictum est de
præcedenti Eleutherio; sed hic dies
translationis est: obiit enim die 21. &
die 27. Romam fuit translatum cor-
pus, ex Baron. in *Not. Martyrolog.*

30. Felicis Papæ. In Appendice Gre-
gor. Simplex in M.S. & 1550.

31. Petronillæ. In eadem Appen-
dice. à Teutonicis, ex Radulph. Prop. 17.
Simplex in M.S. & 1550. Lectionem
dubiam de ea sustulit Clemens VIII.
Ant. Gallonius optimè negat esse Pe-
tri filiam, nisi velis esse spiritualem
tantum.

De Festis Sanctorum mensē
Junio.

C A P. V I I I .

² **P**etri & Marcellini. In Anti-
phonario & Sacramentario
Gregoriano. agebatur tamen
Festum eorum tempore sancti Gre-
gorij in mensē Decembri, nisi si me-
dium in Codice eiusdem, in inscri-
ptione *Homil. 6. in Euangel. que habita
fuisse dicitur in die natali ipsorum
Domin. 3. Aduentus.*

Erasmij. Romæ tantum, Radulph.
Prop. 22. & in Missali Vatic. vol. 4743.
Simplex in M.S. cum nouem Lectio-
nibus in Breuiar. 1550. à Pio V. Sim-
plex. Officium Greg. sed cur Erasmus
ultimo loco? nam Episcopus est, &
Martyr: fortasse, quia primi duo
erant Romani, quibus & Constanti-
nus Ecclesiam ædificauit, ex Breui
Festo Dedicat. Basiliæ Apololorum
18. Novembbris.

6. Norberti. A Paulo V. 14. No-
vembbris 1620. cum ritu Semidupl. &
Officio, die 30. Martij 1621. approbi-
to à sacra Rituum Congregatione. In
lectione Martyrologij ponatur primo
loco: si transferatur, mutatur terma
Versus Hymni, *Iste confessor*. Circum-
fertur Decretum Urbani VIII. anni
1625. quo transfertur hoc Festum
in diem 11. Iulij, sed idem Pontifex
anno 1631. declarauit, ab Ordine
Præmonstratenſi transferendum esset,
& à nonnullis alijs.

9. Primi & Feliciani. In Antiphonario
& Sacram. Greg. Simplex in M.S.
& 1550. Officium Gregor.

11. Barnabæ. In Appendice Gre-
gor & ex generali consuetudine,
Radul. Propos. 17. Semidupl. apud Du-
rand.

rand. & Radulph. locis citatis. Duplex in Breu. 1550. Addidit Lectiones primi Nocturni Clemens VIII. auctore huius Operis procurante in honorem illius, à quo Barnabitæ vocantur; qui item mutauit Euangeliū cum Homilia, & declarauit esse Duplex maius. Si versit ante Pentecosten, Missa erit ut in Feste S. Marci, exceptis Orationibus, Epistola & Euangeliō, quæ dicuntur ut in propria Missa, Officium quoque ut in tempore Paschali.

12. Basilius, &c. Primi tantum in Antiphonario Gregoriano, aliorum vero post Gregorium in Antiphonario fuisse possum Officium Missæ, notat Pamelius; omnium vero simul in Sacrament. eiusdem habentur Orationes, quarum prima Ambrosiana est, sumpta de Feste SS. Vitalis & Agricolæ, mutatis nominibus.

13. Antonij Patauini. In Missali Vatic. vol. 4743. à Sixto V. restituitur, anno 1586. cum nouem Lectionibus, in MM. SS. quæ, ut initio dixi, erant Franciscana. Duplex à Sixto V. Semid. (ut olim) à Clemente VIII. Officium à Sixto V. si transferatur, mutatur tertius Versus in Hymno, *Iste confessor.*

14. Basilij. Obiit Calendis Ianuarij, & in ea die habetur Festum in Breuario Vatic. vol. 4752. Alia Breuaria habent in Octobri, ut in Vatic. volum. 4759. Ordinatus dicitur anno 369. hoc mense, & die 14. ideo nunc communiter hac die celebratur. Simplex in Breu. edito 1550. Novem Lectionum, à Clem VI. ut in calce Martyrologij M. S. apud Fortunatum Scacchum. Duplex cum Officio, à Pio V. In Hymno *Iste confessor.* mutatur tertius Versus.

15. Viti, Modesti, &c. In calce Sacramentarij Greg. Crescentiæ vero in Appendice Gregoriana. Simplex in M. S. & 1550. Officium Gregorian. Oratio est Ambrosiana.

18. Marci & Marcelliani. In Antiphon. & Sacrament. Gregor. Simplex in M. S. & 1550. Officium Gregor.

19. Geruasij & Protasij. Extat Sermo S. Ambrosij. In Comite S. Hier. habentur Epistola & Euangeliū. Et quia eo die conciliata pax fuit inter Imperatorem Romanum & Regem Longobardorum, sanctus Gregorius composuit Introitum Missæ huius Festi, *Loquetur Dominus pacem, &c.* Durand. lib. 7. cap. 13. & habetur in Antiphon. Gregor. Orationes autem in Sacrament. eiusdem. Simplex in M. S. & 1550. Officium Ambrosianum est, ex Radulph. Propos. 19. sed non illud, quo nos vtrum.

20. Siluerij. In Missali Vatic. volum. 4743. à Gregorio VII. ex Microl. cap. 43. Romæ tantum, ex Radulph. Propos. 22. Semidup. ex Microl. cit. & in Breu. 1550. Simplex à Pio V.

22. Paulini. In Appendice Gregoriana. Simplex in M. S. & 1550. ut hodie.

23. Vigilia S. Ioannis Baptista. Beda meminit. Officium à Pio V. Oratio tamen antiquior in Sacramentario sancti Gregorij. Officium Missæ in eiusdem habentur Antiphonario, & in Comite S. Hieron.

24. Nativitatis Ioannis Baptista. Augustinus & Maximus Sermones habuere de hoc Feste. Ordo Roman. meminit, Comes S. Hieron. Antiphonar. & Sacramentar. Gregorianum, in quo omnes habentur Orationes Missæ; sed prima est Ambrosiana,

ex

ex Pamelio. Ab Ægyptijs celebratur, ex Cyrillo Alexandrino, ait Baron. anno 432. à Græcis etiam, ex Manuele tit. de Feris. Duplex maius dicitur à Durádo & Radulpho locis citatis. Officium à sancto Gregorio. Hymni à Paulo Diacono, qui raucedine impeditus sanitatem impetravit, quam initio Hymni, qui ad Vesperas dicitur, postulauit, Durand. lib. 7. cap. 14. De artificio primæ strophæ vide Sect. 5. cap. 6. pag. 69. Amalar. de Ordin. Antiph. cap. 59. notat, in hoc Festo legi multa de Isaia & Ieremias; quia Isaia de Ioanne prophetauit, Ieremias Ioanni fuit similis in sanctificatione. In tertio item Nocturno addit, non dici *Alleluia* in Antiphonis, sicut in tertio Nocturno Apostolorum; quia, inquit, Natiuitas Ioannis extitit ante Christi Resurrectionem. Antiphona ad *Benedictus* non impedit, quin inchoetur Canticum *Benedictus* à capite de more; quia Rubrica generalis loquitur de Antiphona, quæ est eadem cum Cantico: at in Antiphona hac deest *Dominus*. Ceterum accidit Natiuitas S. Ioannis in die Veneris, ut rectè colligit ex Natiuitate Christi Azor. par. 2. lib. 1. cap. 25.

26. Ioannis & Pauli. In Comite S. Hieronymi, & Antiphonar. & Sacram. sancti Gregorij. Semidupl. in M.S. & 1550. nihil Durandus de iisdem. Officium Missæ habetur in Antiphonario Gregoriano, & Orationes item in Sacramentario; sed prima est Ambrosiana, de SS. Gervasio & Protasio. Pius V. mutauit Euangelium, & addidit Homiliam. In secundis Vesperris adeat ritus specialis contra Rubricam generalem de *Concurr. Officij* n. 4. qui tamen ibidem significatur ijs verbis, nisi aliter signetur: & ratio est, quia

fuere nobiles Romani. Vesperæ igitur secundæ erunt integræ de Sanctis, cur non primæ nobiliores secundis? ita placuit Maioribus nostris. Si hoc Festum concurrat cum Dominica, aut transferatur, in secundis Vesperris sequere Rubricæ generales de Concurreria Officij.

28. Leonis. In Sacramentario Gregoriano, sed additum est post obitum sancti Gregorij. Semidupl. in M.S. & 1550. Durandus non habet. Officium antiquius Pio V. qui Homiliam addidit pro Vigilia sanctorum Apostolorum, de qua vide suprà in Vigilia sancti Andreae. Vigilæ memini Hieronymus in Comite seu Lectionario. Officium Missæ eiusdem Vigilæ legitur in Antiphon. Gregor. sed Orationes aliae sunt in eiusdem Sacramentario. Prima tamen Oratio in eodem Sacramentario legitur in calce Mille Commemorationis S. Pauli, quæ deinde translata est in Officium Vigilæ. Pamelius eam collocat in Vigilia. Si transferatur Festum, mutatur tertius Versus Hymni, *Iste confessor*.

29. Petri & Pauli. Ambrosius Sermones sex habuit. Comes S. Hieron. habet Festum, & Ordo Romanus Senator autem Festus obtinuit maiorem Festi celebritatem ab Anastasio Imperatore, qui obiit anno 518. ex Nicceph. lib. 18. Histor. cap. 39. Manuel meminit tit. de Feris. Duplex maius apud Duran. Lectiones primi Nocturni, vt in Ord. Romano. Hymno ad Vesperras additum fuit Pij V. iussu, *O felix Roma, &c.* & ad Laudes, *Doctor egregie Paule*, quos tamen Versus ego legi in Breu. M.S. Coll. Aniciani. Reliquum Officium à S. Gregorio, sicut & sequentis diei, ex Microl. cap. 42. diuisit enim sanctus Gregorius hec Festa ad

ad eorum maiorem cultum, Duran. lib. 7. cap. 15. Habetur Officium Missæ utriusque dicī in Antiphonario & Sacramentario S. Gregorij.

30. Commemoratio S. Pauli. A S. Gregorio, ex Ord. Roman. & Microloco citata. In Appendice Gregoriana vocatur *Celebratio sancti Pauli*; in Codice Pameliano, *Natale sancti Pauli*. Solebat, ait Baron. in *Nor. Martyrolog.* Summus Pontifex obire pridie Pontificias functiones in utraque Ecclesia, i. S. Petri & S. Pauli: distanta verò locorum, consultius visum est, duobus diebus integrum de ijs agere Festum. Duplex minus est apud Durand. lib. 7. cap. 1. legitur Sermo S. Augustini, vt in Ord. Romano. De reliquo Officio diximus precedenti die, ex Micrologo; & habetur, vt suprà dictum est, in libris Gregorianis.

Dices: Cuius classis est hæc S. Pauli Commemoratio? Respondeo: Non est primæ, nisi vbi est Patronus, vel Titularis. Nō est secundæ, quia admittitur in Laudibus commemorationem de Octaua S. Ioannis. Non est Duplex maius, quia non habet integras vespere que Vesperas. Non est Duplex minus, quia Apostoli Festum est secundarium. Est ergo vnicæ classis, & vnicō debentur vñica Paulo; ideoque Commemoratio nominatur, non Festum.

Si transferatur in diem 4 Iulij, vt in Tabulis nostris num. 34. ratione Octauæ Corporis Christi, aut in aliam, non impeditam Festo nouem Lectionum; totum Officium à primis ad secundas Vesperas inclusuè fit vt in propria Ecclesia, omissa commemoratione Octauæ S. Ioannis: & ita decretum est in recognitione postrema Breuiarij, consideratis omnibus quæ hinc inde adduci poterant. &

S. Paulo fauendum fuit in casu dubio. Quod autem sit aliquando transferenda hæc Commemoratio, habetur apertè in tit. 11. de *Concurrentia Officii* num. 7. in ijs verbis: Excepta Octaua Corporis Christi concurrente cum Octaua S. Ioannis Baptiste, in qua de sequenti fit tantum commemoratio. Non tamen vbique transfertur: nam in propria Ecclesia, vbi Commemoratio est primæ classis, fit de S. Paulo cum commemoratione Octauæ Corporis Christi tantum, ex Rubr. de *Transf. Festorum* 10. num. 1. in ijs verbis: Exceptis tamen Festis Nativitatis S. Ioannis Baptiste, & SS. Apostolorum Petri & Pauli, quo in die Octaua Corporis Christi celebrantur. Et pro Festo intelligitur etiam Commemoratio hæc S. Pauli, in propria feilieet Ecclesia; vt ex Officio patet, quod excludit in Laudibus commemorationem Octauæ S. Ioannis. Translata verò hac Commemoratione, tunc in die Octaua Corporis Christi fiet commemoratio in Laudibus & secundis Vesperis, primò de Octaua S. Ioannis, deinde de Octaua SS. Apostolorum, per Antiphonas, quæ dicuntur infra Octauā corumdem, & Orationem Festi communem ijsdem. Neque dicas, malè fieri de Octaua S. Pauli ante Festum illius per quatuor dies, 30. Iunij, 1. 2. & 3. Iulij; quia Festum eiusdem celebrari cœptum est cum S. Petro, quamquam sine proprijs S. Pauli Laudibus, quæ habentur in Antiph. Lectionibus & Responsorijs Commemorationis: quæ & ideo (contrarium scripsit nonnemo) non sunt omnino tacendæ.

Si dies 30. fuerit Sabbatum, in secundis Vesperis, quæ sunt in Antiphona commemorationis communes

ambobus Apostolis, commemoratio
Dominica fieri debet post Apostolos,
non ante: quod male notauit & do-
cuit recentior; non aduertens, quod
haec secundae Vesperae Duplices sunt
nobiliores Dominica.

*De Festis Sanctorum mense
Julio.*

C A P. I X.

Octaua sancti Joannis. Beda
meminit. & habetur in Mis-
sali Vatic. 4743. inter maio-
res Octauas eam numerat Radul. Pro-
pos. 19. Semidupl. apud Duran. lib. 7.
cap. 1. & in Breuiar. 1550. Duplex à
Pio V. qui & Sermonem sancti Maxi-
mi addidit. Si contingat non legi de
Homilia sancti Ambrolij. quę habetur
in secunda vel quarta die infra Octauam
S. Ioannis, ob Dominicam occur-
rentem infra eamdem, poterit legi
quod omissum est in die Octaua, ad
varietatem, & ad libitum, quod no-
tauimus in Tabulis Ordinis nostri
perpetui A.B.C. litterarum Domini-
calium, & est conforme Rubricis
Octauarij Romani.

2. Visitationis beatæ Mariæ. Ab
Urbano VI. anno 1389. à Bonifa-
cio IX. publicatum est anno sequen-
ti 1390. ex Bzouio anno codem. Ex-
stat Decretum de hoc Feste in Conci-
lio Basiliensi Sessione 43. anno 1441.
qua nimurum die finita est Visitatio
beatæ Mariæ in domo Elisabeth, vt
ait Azor. part. 2. lib. 1. cap. 23. quaest. 2.
Apud Ordinem Minorum celebra-
tum fuit ab anno 1263. ex Annal. Min.
Duplex in Breuiar. 1550. cum Offi-
cio proprio; quod mutauit Pius V.
excepta Homilia: sed Clemens VIII.
ferè totum, vt hodie habetur, com-

pleuit, præsertim Antiphonas & Re-
sponsoria; maiusque Duplex esse de-
claravit.

Processi & Martiniani. In Anti-
phonario & Sacramentario Grego-
riano, sed post Gregorium, ait Pam-
ilius. Simplex in M. S. Semidupl.
in Breuiar. 1550. Pius V. restitu-
vit olim.

4. Elisabeth. Officium est ad libi-
tum ab Urbano VIII. eiusdem Officii
auctore, Semiduplex. anno 1630. &
si fiat, de ea legatur in Martyrologio
primo loco.

6. Octaua Apostolorum. In Actis
sancti Sebastiani in martyrio S. Tran-
quillini, de quo Martyrolog. hic
die. Comes S. Hieron. meminit.
S. Leo Sermonem habuit in hac die.
habetur etiam apud Bedam, & Ra-
dulph. Propos. 19. qui & appellat
Octauam maiorem. Duplex minus,
à Duran. lib. 7. cap. 1. & in Breuiar.
1550. Officium Gregorianum, ex
Schultingio; & Officium huius Mis-
sæ habetur in Antiphonario & Sa-
cramentario sancti Gregorij; sed O-
rationis auctor est Leo II. ex Duran.
lib. 7. cap. 15. vel Leo IV. ex auctore
Ligni vita lib. 5. ex Platina, & aucto-
re Breuiar. Chronologici; cùm esset
certatus contra Saracenos ad Ostia
Tiberina. Pius V. mutauit per totam
Apostolorum Octauam Lectiones se-
cundi Nocturni.

10. Septem Fratrum. Officium
Missæ in Antiphonario & Sacra-
mentario Gregoriano habetur. Ruffini
& Secundæ. In Missali antiquissimo
Vaticano volum. 4770. Roma tan-
tum, ait Radulph. Propos. 22. cum no-
uem Lectionibus in M. S. Simplex
in Breuiar. 1550. Semidupl. à Pio V.
cum Officio, vt diximus, Gregori-
ano,